

Onderwerp

Nadere informatie Programma Natuur

Kern mededeling:

Op 22 september 2021 heeft Gedeputeerde Harold Hofstra toegezegd Provinciale Staten nader te informeren over het Programma Natuur. Deze informatie bestaat uit de SPUK aanvraag van provincie Flevoland, die bij het ministerie van LNV is ingediend. En de hierbij behorende beschikking die ontvangen is.

Mededeling:

In de SPUK aanvraag is te lezen voor welke projecten provincie Flevoland een aanvraag doet voor de middelen van programma Natuur. Deze SPUK is een uitkomst van een lang proces van onderhandeling tussen het IPO en LNV en op basis van die uitkomsten tussen LNV en individuele provincies. Uitgangspunt hierbij was, dat in het kader van de landelijke stikstofaanpak, provincies middelen krijgen gebaseerd op een percentage van de totaal beschikbare middelen landelijk. Dit om hun stikstofgevoelige natuur (Natura 2000) te versterken. Dit percentage staat deels in verhouding met de opgave van de betreffende provincie. Voor Flevoland is er 1,6% van het totale budget van € 600 mln. beschikbaar. Dit is € 9,6 mln..

Flevoland is een unieke provincie, omdat daar geen sprake is van stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden. Om toch in aanmerking te komen hebben wij ons, in overleg met LNV en onze tbo's, gericht op de natuur waarvoor Flevoland op (inter)nationaal vlak verantwoordelijk is en wat aansluit bij het vastgestelde natuurbeleid. Het gaat daarbij om de prioritaire gebieden: Natura 2000, Natte As, Bosgebieden ooststrand en het agrarisch gebied.

In de beschikking staan de voorwaarden waaraan de uitgave en verantwoording van deze middelen moet voldoen. Het beschikbare bedrag is gekoppeld aan de projecten die in het provinciale voorstel zijn opgenomen.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
SPUK aanvraag inclusief 2 aanvullingen (1 okt 2021)	2849095	ja
Programma Natuur - SPUK beschikking Flevoland	2834320	ja

Registratienummer

2850450

Datum

6 oktober 2021

Afdeling/Bureau

SENB

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Hofstra, H.J.

Ter kennisname aan PS en

burgerleden

1. Algemene context

Flevoland is een unieke en waterrijke provincie met hoge natuurkwaliteit. Het IJsselmeergebied en randmeren omringen Flevoland en zijn belangrijk voor de watervogels op hun internationale trekroutes en voor beschermde habitats met kranswieren en fonteinkruiden. Binnendijks versterken de aangrenzende moerasgebieden deze kwaliteit. Niet alleen de natte natuur in Flevoland is bijzonder, ook de bosgebieden zijn speciaal. Dit heeft te maken met hun omvang, pionierkarakter en rijke bodem, die in Nederland en zelfs in Europa nergens anders voorkomt. Dit zorgt voor een unieke soortensamenstelling. De opgave voor Flevoland voor de komende 10 jaar is behoud en versterking van de internationale natuurdoelen die aan deze gebieden gekoppeld zijn en een inzet op enkele specifieke soorten. Versterking is noodzakelijk om de instandhoudingsdoelen te halen. Met deze focus versterken wij ook de Natura 2000 gebieden in de aangrenzende provincies en het Rijkswater. Het gaat om projecten in en rondom Lepelaarplassen en Oostvaardersplassen, langs de randmeren en het IJsselmeergebied. Dit ter versterking van de zogenaamde Natte As aan de oost- en westkant van Flevoland. Dit is de ecologische verbinding van Waddenzee naar Zeeland, en onderdeel van een (trek)baan van Siberië en Noord-Europa naar Afrika. Het gebied wordt gebruikt door een groot aantal soorten trekvogels, om te foerageren en/of rusten. Deze is essentieel voor Nederland. Daarnaast zetten wij in op een uitbreiding en kwaliteitsverbetering van onze bosgebieden. In de oostrand zorgen wij hiermee voor een verlichting van de stikstofproblematiek, verbetering van de hydrologie en versterking van de natuurwaarden van de Veluwe. Dat is zeker het

geval als agrarische grond aan de oostkant van Flevoland verder vergroent. Natuur inclusief en volhoudbaar ondernemen is hierbij een belangrijk uitgangspunt, waardoor bufferzones kunnen worden gecreëerd. Samenwerking is noodzakelijk met RWS, Rijksvastgoedbedrijf, waterschap Zuiderzeeland, terreinbeherende organisaties en agrariërs. De eerste stappen, gesprekken en verkenningen zijn al gezet.

Foto: Lepelaarplassen (Saskia Vleeming)

Grensoverschrijdende natuurgebieden

Onze inzet maakt onderdeel uit van de Nationale Natte As, waarin Flevoland een spil functie heeft. Daarmee heeft onze inzet ook een relatie met de Programmatische Aanpak Grote Wateren onderdeel IJsselmeergebied, dit zijn de projecten Marker Wadden, Oostvaardersoeveren en rietontwikkeling Randmeren. En de projecten in de Natte As hebben ook een relatie met de inzet van de provincies Zuid-Holland, Noord-Holland, Utrecht, Gelderland, Overijssel en Friesland in de laagveengebieden. De voorstellen voor de Natte As worden samen met RWS, tbo's en andere provincies verder vormgegeven.

Daarnaast kan onze inzet in de bosgebieden en de randzones hiervan een versterking zijn voor de natuurwaarden van de Veluwe. Het gaat hierbij wel om algemene soorten.

Stikstofgevoelige soorten

Provincie Flevoland kent geen stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden. Toch zijn ook in Flevoland de gevolgen van stikstof wel te zien. Stikstof zorgt voor extra harde groei van bramen en brandnetels, waardoor andere plantensoorten verdwijnen en de biodiversiteit afneemt. Maar denk ook aan dat er teveel stikstof neerdaalt en uitspoelt in het water, waardoor de waterkwaliteit in sommige natuurgebieden verslechtert. Dit heeft gevolgen voor enkele internationaal aangewezen vogelsoorten. Wij richten ons op de natuur waarvoor Flevoland op (inter)nationaal vlak verantwoordelijk is. Zowel vanuit het ministerie van LNV en het IPO is aangegeven, dat er binnen de specifieke uitkering programma natuur voor de Flevolandse aanpak ruimte is.

Vogelsoorten zijn in principe niet stikstofgevoelig. De verschillende onderdelen van hun leefgebied (broed-, rust-, slaap- en foerageergebied) kunnen wel stikstofgevoelig zijn en daardoor minder geschikt zijn of worden voor de specifieke soort. Wij richten ons vooral op de aangewezen Natura 2000 vogelsoorten. Van de volgende wordt wel aangegeven dat deze gevoelig kunnen zijn voor stikstof: bruine kiekendief, blauwe kiekendief, grauwe kiekendief, paapje, tapuit en kemphaan. Daarnaast zijn er nog een aantal soorten waarover getwijfeld wordt: porseleinhoen, blauwborst, lepelaar, zeearend, grutto. Of dit ook het geval in Flevoland is, weten wij niet. Het gaat vooral om voedselrijke moerassen en natte en droge bossen op een kleibodem. Deze bodem is voedselrijk en werkt bufferend tegen verzuring. In ons voorgestelde onderzoek kijken wij naar de bufferende werking van kleigrond in onze natuurgebieden.

Via programma Natuur worden de gebieden waarin deze soorten leven (rust-, overnachtings-, broed- en foerageergebieden) en de omgeving hiervan versterkt. Het gaat daarbij vooral om maatregelen in en rondom de Natura 2000 gebieden, Natte As en het agrarische gebied. De maatregelen in en rondom de Natura 2000 gebieden en de Natte As zorgen onder andere voor een versterking, kwaliteitsverbetering en uitbreiding van de natte graslanden, rietmoeras, open water en verbindingen tussen de gebieden. Dit betreft het leefgebied van bruine kiekendief, blauwe kiekendief, paapje, tapuit, kemphaan, porseleinhoen, blauwborst, lepelaar, zeearend en grutto. In het agrarisch gebied richten wij ons vooral op de grauwe kiekendief. Het gaat daarbij om bescherming, versterking, kwaliteitsverbetering en uitbreiding van broed- en foerageergebieden. Bij de maatregelen in het agrarisch gebied en in de overgangszones naar de natuurgebieden liften andere akkervogels en de bruine kiekendief mee. De bruine kiekendief foerageert vanuit de natuurgebieden ook in het agrarische gebied, maar er zijn ook regelmatig broedgevallen in het agrarische gebied van Flevoland.

Stikstof reducerende maatregelen en/of gSvl-maatregelen

Provincie Flevoland is in de randen van Natte As (binnendijks) in overleg met agrariërs over stikstof reducerende maatregelen. Hierbij gaat het over uitkoop, ander agrarisch gebruik (bv. natuurinclusieve landbouw) en technische maatregelen. Rijkswaterstaat is bezig op verschillende sporen met de reductie van stikstof reducerende maatregelen voor de binnenvaart, rondom snelwegen en met de opkoop van agrarische bedrijven. Daarnaast zetten zij zich voor in op versterking van de rand- en rietzones van de Natura 2000 gebieden. Wij hebben via programma Natuur afstemming over de gSvl-maatregelen.

Additionaliteit op het Natuurpact

Provincie Flevoland heeft geen ontwikkelopgave vanuit het Natuurpact. Er resteert alleen nog een inrichtingsopgave (125 ha), die via het Flevolandse programma Nieuwe Natuur wordt ingevuld. Alle nieuwe hectares, die hier zijn opgevoerd, zijn dus een aanvulling op het Natuurpact. Voor de korte periode wordt voornamelijk ingezet op maatregelen binnen het NNN. Voor de Natura 2000 gebieden wordt ingezet op maatregelen in de randzones buiten de Natura 2000 begrenzing en maatregelen die Natura 2000 overstijgen. En zijn daarmee aanvullend op de maatregelen binnen de Natura 2000 gebieden. Deze maatregelen in de gebieden zijn onderdeel van de huidige en nieuwe beheerplannen Natura 2000. Momenteel worden deze voorbereid en opgesteld.

Boscompensatie

Provincie Flevoland heeft geen opgave voor boscompensatie Natura 2000. Provincie Flevoland gaat komende periode in overleg met andere provincies om eventueel opgaven van andere provincies in Flevoland te realiseren. Dit komt terug in het voorstel voor de volgende 7 jaar.

Doorkijk naar 2030

In hoofdstuk 4 is in de voorstellen per prioritair gebied aangegeven wat de maatregelen voor de eerste 3 jaar zijn inclusief een door doorkijk naar de lange termijn (de volgende 7 jaar). Op basis van de uitvoering van de maatregelen programma Natuur, kwaliteitsverbetering NNN, nieuwe ronde beheerplannen Natura 2000, onderzoek in Nationaal Park (o.a. OBN) en kwaliteitsbeoordeling SNL wordt vanaf zomer 2022 de verdere invulling van de volgende 7 jaar vormgegeven. Wat nu is opgenomen is een eerste aanzet, maar niet volledig ingevuld voor de langere termijn. Wij zetten in op versterking van de instandhoudingsdoelen Natura 2000 waarvoor Flevoland van belang is. Dit is vooral gericht op de vogels en enkele andere soorten. Samen met alle andere maatregelen die wij in Flevoland treffen komen wij een heel eind in het behalen van de instandhoudingsdoelen Natura 2000. Wij zijn wel afhankelijk van de ontwikkelingen in de rest van Europa vanwege de leefgebieden van vele soorten.

2. Financiën

In de bijlage behorende bij artikel 3 van de Regeling specifieke uitkering Programma Natuur zijn de bedragen opgenomen, die per provincie maximaal beschikbaar zijn vanuit het programma Natuur. Voor Flevoland is dat hieronder weergegeven.

Maximale Rijksbijdrage per provincie voor gebiedsgerichte maatregelen (inclusief BTW)

	2021	2022	2023
Flevoland	€ 2.530.528	€ 3.315.312	€ 3.747.744

Aanvraag

Wij vragen het maximale bedrag aan voor Flevoland van € 9.593.584 inclusief BTW. Daarvan kan € 135.316,23 overgemaakt worden naar het BTW compensatiefonds.

Totaal	€ 9.593.584 inclusief BTW
Apparaatskosten (15%)	€ 1.439.037,60 onder verdeeld in: Provincie 1/3 € 479.679,20, waarvan € 83.250,11 BTW (21%) Partners 2/3 € 959.358,40 inclusief BTW
Onderzoek	€ 400.000 onder verdeeld in: € 275.000, waarvan € 47.727,27 BTW (21%) € 125.000 inclusief BTW gerelateerd aan de projecten
Projecten	€ 7.754.546,40 inclusief btw

Apparaatskosten

Apparaatskosten (15%)	€ 1.439.037,60 onder verdeeld in:
Provincie 1/3	€ 479.679,20, waarvan € 83.250,11 BTW (21%)
Partners 2/3	€ 959.358,40 inclusief BTW

Provincie Flevoland heeft een coördinerende rol voor de uitvoering van programma Natuur. Provincie maakt de afspraken met het ministerie van LNV, maakt de afspraken met de tbo's, verzorgt de verantwoording richting het ministerie en verzorgt de regie met en tussen de tbo's. Hiervoor is extra inzet/inhuur op 4 functies noodzakelijk: programmamanager, beleidsmedewerker natuur, financiën en subsidies. In totaal gaat het om 1,5 fte per jaar.

Bij de 3 tbo's (Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en Flevo-Landschap) is een extra inzet/inhuur nodig op de volgende functies: projectleider, ecooloog/hydroloog, directievoering op uitvoering of uitvoering zelf, financiën en subsidies. In totaal gaat het om 1 fte per jaar per tbo.

Daarnaast is er extra inzet nodig voor onderlinge afstemming en begeleiding van verschillende opdrachten, onderzoeken en projecten en voorbereiding op de volgende 7 jaar van programma Natuur. Grof uitgerekend komt dit ongeveer neer op in totaal (per jaar voor de eerste periode van 3 jaar):

1,5 fte	provincie Flevoland	circa € 130.000 per jaar exclusief BTW
1 fte	Natuurmonumenten	circa € 107.000 per jaar inclusief BTW
1 fte	Staatsbosbeheer	circa € 107.000 per jaar inclusief BTW
1 fte	Flevo-Landschap	circa € 107.000 per jaar inclusief BTW

De bijdragen aan apparaatskosten worden meegenomen in de afspraken (subsidie/opdracht) aan de tbo's, deze bedragen zijn inclusief BTW.

Onderzoek

Het onderzoeksdeel bestaat uit:

A	Onderzoek door provincie Flevoland	
-	Algemeen onderzoek naar de bufferende werking van kleigrond	€ 100.000
-	Onderzoek naar het verschillende bosbeheer in Flevoland	€ 100.000
-	Gebiedsproces & planvorming Natte As	€ 75.000
B	Onderzoek ter voorbereiding specifieke projecten door tbo's	
-	Onderzoek Ecozone de Vaart (Oostvaardersplassen)	€ 25.000
-	Strandgaperbeek - hydrologisch onderzoek (Natte As)	€ 20.000
-	Roggebotveld - hydrologisch onderzoek (Natte As)	€ 30.000
-	Hulkesteinse bos - hydrologisch onderzoek (Bossen – Oostrand)	€ 50.000

Toelichting

Bij de provincie en de tbo's is er onvoldoende ruimte en capaciteit om invulling te geven aan de opgave van Programma Natuur. In Flevoland zijn het kleine organisaties, die al krap in de bemensing zitten. De maximale ruimte voor apparaatskosten is nodig om dit op te lossen en tot tijdige uitvoering te kunnen komen.

BTW op (inhuur)kosten die de provincie zelf maakt voor projectleiding, beleidsontwikkeling e.d. zijn compensabel. BTW op (inhuur)kosten die de provincie maakt voor de daadwerkelijke uitvoering van een project op grond in eigendom en/of beheer van derden is niet compensabel. Dit geldt uiteraard ook als (inhuur)kosten worden gemaakt door tbo's. Project kosten zijn niet compensabel.

Er is geen btw verschuldigd indien sprake is van levering van onbebouwde grond die ook niet bestemd is om te worden bebouwd (bijvoorbeeld landbouwgrond die na aankoop wordt omgevormd tot natuurgebied). Mocht er over door de provincie aan te kopen grond wel btw zijn verschuldigd dan is deze btw niet compensabel als de grond in eigendom/beheer van een tbo komt. Dit geldt uiteraard ook als de grond wordt aangekocht door tbo's.

Planning en verdeling

Voorlopige verdeling van SPUK budget voor projecten op basis van inventarisatie en gesprekken partners. Bij toekenning naar partners zal de planning gemaakt worden over de jaren. Hier zijn wij nog niet aan toegekomen. Vooralsnog gaan wij uit van uitvoering in de periode 2021 tot en met 2023, met nadruk op voorbereiding 2021 en begin 2022 en uitvoering 2022 en 2023. 2024 en 2025 worden indien nodig gebruikt als uitloop.

Onderdeel	Totaal
N2000 Lepelaarplassen	€ 2,8
N2000 Oostvaardersplassen	€ 0
Natte As	€ 2,52
Bossen oostrand	€ 1,86
Agrarisch gebied	€ 0,6
Totaal	€ 7,78 mln. incl btw)

3. Algemeen overzicht gebieden en maatregelen

Provincie Flevoland kent geen stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden. Maar ook in Flevoland zijn de gevolgen van stikstof wel te zien in de Flevolandse natuurgebieden met verzuivering en achteruitgang van de kwaliteit. De kleigrond van Flevoland heeft hierbij wel een bufferende werking. Nader onderzoek is hiernaar gewenst.

Wij richten ons op de natuur waarvoor Flevoland op (inter)nationaal vlak verantwoordelijk is. Het gaat daarbij om de prioritair gebieden: Natura 2000, Natte As, Bosgebieden oostrand en het agrarisch gebied.

Natura 2000 Lepelaarplassen en Oostvaardersplassen

- Natte graslanden buiten gebied (kwaliteitsverbetering & hydrologie)
- Verbindingszone Pampus: Kromslootpark - Lepelaarplassen (aankoop & inrichting)
- Verbindingszone Ecozone: Oostvaardersplassen - Lepelaarplassen (onderzoek)
- Lange termijn:
 - Oostvaardersoever (verbinding Natura 2000 gebieden binnen- en buitendijks)
 - Omliggende agrarische gebied (overgangszones)
 - Verbindingszone Ecozone: Oostvaardersplassen - Lepelaarplassen (kwaliteitsverbetering)

Natte As

- Huidige natte gebieden binnendijks (water / grasland / moeras) - kwaliteitsverbetering & hydrologie
- OBN onderzoek voor lange termijn in combinatie met gebiedsproces met partners waterschap, RWS, provincie en tbo's
- Aandachtspunt beheer buitendijkse gebieden
- Lange termijn: aanleg nieuwe gebieden (aankoop & inrichting)

Bossen Oostrand

- Bestaande bossen: kwaliteitsverbetering & hydrologie
- Onderzoek
- Lange termijn: uitbreiding en verbindingszones bos in deze zone (aankoop & inrichting)

Agrarisch gebied

- Maatregelen voor grauwe kiekendief en zomertortel: (overgangszones)
- Lange termijn:
 - Onderzoek randzone Oostvaardersplassen
 - Gebiedsproces stikstof Oostrand en Noordoostpolder lange termijn
 - Randzones NNN

Categorieën maatregelen: overzicht van de oppervlakte in ha, die per categorie maatregelen uit het uitvoeringsprogramma natuur in de provincie deze eerste fase wordt gerealiseerd.

Categorie	Hectares (1 ^e 3 jaar)	Hectares reserve- projecten
a) verbetering van de kwaliteit van natuurgebieden	334	70
b) hydrologische verbetering	530	90
c) versnelling van verwerving en optimalisering van de inrichting van natuurgebieden	20	10
d) maatregelen in de overgangszones, inclusief verbinding tussen gebieden	750	250
e) overige kwaliteitsmaatregelen bovenop het Natuurpact (zoals recreatieve zonering of extra inzet op invasieve exoten)	0	0

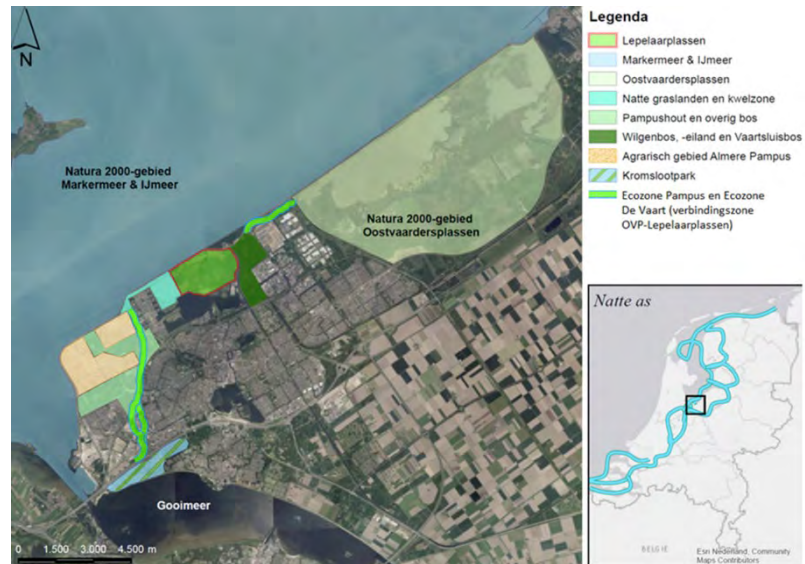
4. Type maatregelen en doelen per natuurgebied

Dit hoofdstuk omvat een omschrijving van de maatregelen en doelen op hoofdlijnen per prioritair gebied voor de eerste fase (2021-2023). Inclusief een doorkijk naar de volgende fase.

4a. Natura 2000 - Lepelaarplassen

Algemeen

Vanuit Natura 2000 wordt er op dit moment flink geïnvesteerd in de natuurkwaliteit van de Lepelaarplassen. Versterking in de omgeving van dit gebied is essentieel. Het gaat om versterking van de Natte Graslanden en de Kwelzone buiten het begrensde Natura 2000 gebied, waardoor de instandhoudingsdoelen worden versterkt. Deze gebieden grenzen direct aan het Natura 2000-gebied. In deze gebieden broeden de Natura 2000-soorten kuifeend, tafeleend, kluut en grutto, deze soorten foerageren/rusten in het Natura 2000-gebied. Grauwe ganzen rusten in het Natura 2000-gebied en foerageren in de Natte Graslanden.

Het Natura 2000-gebied is via de Natte Graslanden en de Kwelzone verbonden met de Pampushout (bosgebied). De Ecozone Pampus loopt dwars door de stadsdelen van Almere en verbindt de Lepelaarplassen met het Kromslootpark en vervolgens met de Natura 2000-gebieden Gooimeer, Eemmeer en Naardermeer. Dit gebied is in beheer bij SBB en Flevo-Landschap (en gemeente Almere). Het kan functioneren als een essentiële schakel in de verdere ontwikkeling van deze omgeving. Met relatief kleine oppervlaktes kan deze ecozone (en daarmee natuurwaarde van zone en alle gebieden die het verbindt) effectief enorm versterkt worden. Daarnaast is dit nu goed te realiseren, op langere termijn als het rood daar aangelegd wordt niet meer.

Versterking van de verbindingszone tussen Oostvaardersplassen en Lepelaarplassen, de zogenaamde Ecozone de Vaart en het Wilgenbos. Dit gebied is in beheer bij SBB en Flevo-Landschap. Dit onderdeel wordt bij de Oostvaardersplassen meegenomen.

Categorie

Kwaliteitsverbetering, hydrologische maatregelen, aankoop en inrichting en maatregelen in verbindingszone.

Maatregelen

Optimalisatie van het waterbeheer van de Natte Graslanden, het creëren (middels vergraving) van eilanden en slikken, en behouden openheid door afzetten bomen en struweel op (geluids en visuele) wal rondom gebied.

De Ecozone Pampus (van OVP/Lepelaarplassen naar Gooi/Naardermeer) moet nog deels worden gerealiseerd (zie kaart, belangrijk onderdeel van het N2000 ondersteunend netwerk): voor inrichting en aankoop en inrichting van deze belangrijke verbindingszone.

Kosten

€ 0,3 mln. natte graslanden

€ 2,5 mln. Ecozone Pampus

Oppervlakte

- gehele gebied van Natte Graslanden (100 ha)
- Ecozone Pampus: 20 ha (vooral inrichting en deels aankoop) (effect op veel groter gebied (door verbeteren/creëren) van goede ecologische verbinding).

Kaart

Zie kaartje bij punt Algemeen.

Beheerplan / NNN opgave

Het 2^e beheerplan wordt op dit moment geschreven, interne maatregelen worden opgenomen in het beheerplan. De hier opgenomen maatregelen worden uitgevoerd buiten het Natura 2000 gebied en zijn hierop aanvullend en versterkend.

Flevoland heeft geen opgave vanuit het Natuurpact voor extra hectares natuur (aankoop). Er resteert nog een kleine inrichtingsopgave, deze wordt ingevuld via het Flevolandse programma Nieuwe Natuur. Alle uitbreidingen in hectares zijn dus aanvullend op het Natuurpact.

Doorkijk komende 7 jaar

Binnen het project Oostvaardersoever (onderdeel van Nationaal Park NieuwLand) wordt verkend op welke wijze het Markermeer verbonden kan worden met de Oostvaardersplassen en de Lepelaarplassen. De natuur kan worden versterkt door een verbinding met een grootschalige, geleidelijke overgang van diep water naar ondiep plas-dras-oeverland. Zo ontstaat meer dynamiek, diversiteit en een groter aaneengesloten leefgebied. Vispassages in het binnendijkse watersysteem worden hierin ook meegenomen. Een eventuele uitbreiding van de Marker Wadden komt aan de orde na aanleg van Oostvaardersoever.

4b. Natura 2000 - Oostvaardersplassen

Algemeen

Vanuit Natura 2000 en beleidskader beheer Oostvaardersplassen wordt er op dit moment flink geïnvesteerd in de natuurkwaliteit van de Oostvaardersplassen. Versterking in de omgeving van dit gebied is essentieel. Het gaat daarbij om versterking van de verbindingzone tussen Oostvaardersplassen en Lepelaarplassen, de zogenaamde Ecozone de Vaart inclusief het Wilgenbos. Het gaat hierbij om versterking van het rietmoeras en natte bossen met bijbehorende soorten. Dit gebied is in beheer bij SBB en Flevo-Landschap. En om versterking van de randzone A6, dit is het buffergebied buiten het Natura 2000 gebied ten zuiden van de A6. Dit gebied is in agrarisch gebruik. In de Oostvaardersplassen worden er vanuit programma Natuur de 1^e 3 jaar geen projecten uitgevoerd. Het agrarisch gebied wordt gebruikt als foerageergebied voor kiekendieven en reigerachtigen.

Categorie

Kwaliteitsverbetering (inclusief verbindingzone de Vaart is al NNN), hydrologische maatregelen, maatregelen in overgangsgebieden.

Maatregelen

Onderzoek, herinrichting en uitbreiding van de Ecozone de Vaart inclusief het Wilgenbos. In de eerste 3 jaar is onderzoek nodig naar bodem, waterdiepte en watersysteem en naar de mogelijkheden hoe ecologische kwaliteit van deze zone versterkt kan worden (afgraven slib, verondiepen, aanbrengen zandlaag etc). Uitvoering van maatregelen kan dan op middellange termijn (volgende 7 jaar). Beter functionerende Ecozone draagt bij aan N2000 doelen van Lepelaarplassen, Oostvaardersplassen en Markermeer.

Lange termijn: door aankoop, inrichting en ander gebruik van de randzone A6 (mede in relatie tot Noorderwold, Ooievaarsplas, Reigerplas en Burchtkamp) ontstaat er versterking van de foerageermogelijkheden van onder andere de kiekendieven.

Kosten

Onderzoekskosten € 25.000

Geen projectuitvoering in 1^e 3 jaar.

Oppervlakte

- Ecozone de Vaart 32 ha (nu alleen nog onderzoek - geen hectares opgenomen)

Kaart

Zie Lepelaarplassen.

Beheerplan / NNN opgave

De benodigde onderzoeken voor het 2^e beheerplan worden op dit moment geschreven, de maatregelen zijn hierop aanvullend. Versterking van het hydrologisch systeem van het grazige deel binnen Natura 2000 gebied Oostvaardersplassen wordt opgenomen in het 2^e beheerplan, hierbij gaat het om circa 3000 ha. Alle soorten die gebruik maken van het grazige gebied hebben hier profijt van.

Flevoland heeft geen opgave vanuit het Natuurpact voor extra hectares natuur (aankoop). Er resteert nog een kleine inrichtingsopgave, deze wordt ingevuld via het Flevolandse programma Nieuwe Natuur. Alle uitbreidingen in hectares zijn dus aanvullend op het Natuurpact.

Doorkijk komende 7 jaar

Oostvaardersoever, zie Lepelaarplassen.

Aankoop, inrichting en ander gebruik van de randzone A6

4c. Natte As

Algemeen

Provincie Flevoland heeft een sleutelpositie in de Natte As (voor Nederland en de rest van Europa). Een grote verbindingszone van natte natuurgebieden van zuidwest naar noordoost Nederland is van belang voor diverse beschermde soorten en habitats: grote karekiet en overige Vogelrichtlijn soorten van moeras en open water, habitats van kranswieren en fonteinkruiden en Habitatsoorten, zoals groene glazenmaker, zilveren maan, beekprik, bosbeekjuffer. Het gaat om versterking van de natuurwaarden, mogelijk maken van verbinding voor minder mobiele soorten en uitbreiding van de natuurgebieden binnen en buitendijks. Op korte termijn worden enkele maatregelen uitgevoerd, maar op basis van OBN onderzoek en het gebiedsproces met alle partners wordt een voorstel gemaakt voor de volgende 7 jaar. Daarbij is er ook aandacht voor hydrologische maatregelen in Flevoland, die een uitstralend hydrologisch effect hebben op de natuurgebieden in aanliggende provincies. Voor de korte termijn gaat het vooral om het versterken van de huidige gebieden om vooruitgang te bevorderen. Uitbreiding van waterriet voor grote karekiet, en een reset van enkele bestaande moerassystemen.

Categorie

Kwaliteitsverbetering, hydrologische maatregelen, maatregelen in overgangsgebieden en verbindingszone.

Maatregelen

Terugzetten van successie/maaien, kleinschalige hydrologische maatregelen, harde randen aanpakken, (bredere) rietzones langs de randmeren stimuleren en binnendijkse gebieden aanpakken.

OBN onderzoek "Hoe kunnen de natuurgebieden aan de oostrand van de Flevopolder bijdragen aan het duurzaam behoud van laagveensoorten in Nederland".

Hydrologische verkenning effect maatregelen Flevoland op omliggende natuurgebieden.

Gebiedsproces voor versterking van de Natte As met alle partners en aanliggende provincies.

Kosten

€ 75.000 voor verkenning en gebiedsproces

€ 2,52 mln. maatregelen korte termijn in bestaande gebieden

Oppervlakte

Korte termijn 354 ha

Kaart

Zie kaart van gehele Natte As hiernaast.

Beheerplan

Beheerplan Natura 2000 IJsselmeergebied van RWS wordt verlengd.

Doorkijk komende 7 jaar

Eerste drie jaar versterken van de huidige gebieden, OBN onderzoek naar uitbereidingslocaties en gebiedsproces met de partners. En verzilveren van sleutelpositie Flevoland in Natte As. Uitvoering in de volgende 7 jaar.

4d. Bossen - oostrand

Algemeen

Flevoland heeft zelf geen kwalificerende bossen voor Natura2000. De Flevolandse bossen zijn echter uniek: voedselrijke droge en natte bossen op kleigrond (o.a. Haagbeuken-essenbos), die zich steeds verder ontwikkelen. Daarnaast kennen sommige bossen ook een ander bodemtype. Ze zijn allemaal gestart vanuit een nieuwe polder, dit zorgt voor een unieke soortensamenstelling. De oostrand sluit aan op de Veluwe en zorgt voor een indirecte versterking van deze Natura 2000 gebieden. Er is een variëteit aan bosbeheer binnen Flevoland, van beheer als natuurbos, met zo min mogelijk ingrijpen tot productiebos met een natuurdoelstelling. Dit maakt het mogelijk om verschillende beheer strategieën te vergelijken op resultaat. De boskernen liggen behoorlijk geïsoleerd. Er zal de komende jaren worden ingezet op het verbinden van de gebieden zodat bossoorten zich beter kunnen verplaatsen. Daarnaast is ook de verbinding binnen de bossen van belang. Mantelzoom vegetaties, vlindercorridors en vocht gradiënten vergroten de diversiteit in het bos. Entree vanuit het oude land wordt aantrekkelijker gemaakt voor mobiele soorten.

Concreet gaat het om het aanpakken van de vitaliteit en klimaatbestendigheid van de bossen door maatregelen ter versterking van de hydrologische situatie (oppervlakkige beworteling, snel uitzakken in de zomer), diversiteit aan soorten, die beter bestand te zijn tegen ziekten (bv. essentaksterfte). Op deze manier kan het water sturend worden in de ontwikkeling van de bosgebieden wat de abiotiek leidend maakt in de bosontwikkeling. De maatregelen zijn onder te verdelen in hydrologie, kwaliteitsverbetering, maatregelen in overgangsgebieden en verbindingszones.

Categorie

Kwaliteitsverbetering, hydrologische maatregelen, maatregelen in overgangsgebieden en verbindingszones.

Maatregelen

Onderzoek bossen Flevoland (inclusief in beeld brengen van bosclaves) vergelijking beheer/uitvoering.

Optimaliseren van de hydrologie binnen bosgebieden

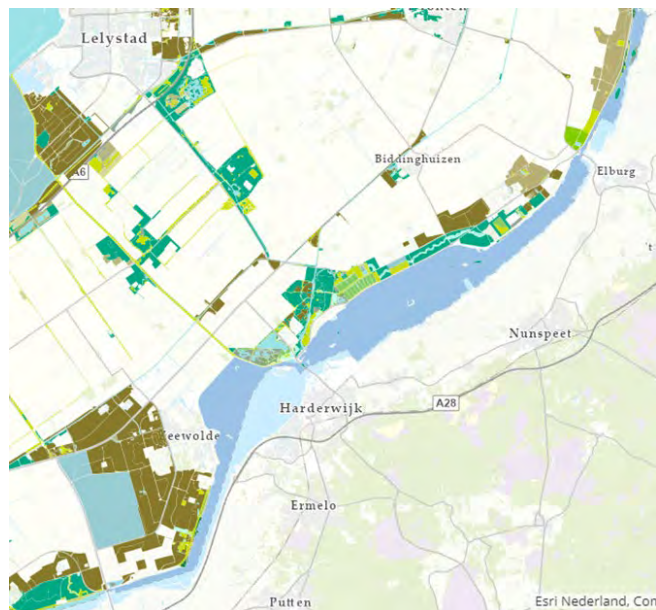
Kwaliteitsverbetering: aanplanten van een diversiteit aan soorten, kleinschalige aanpak, bosbegrazing, systeemherstel.

Aankoop en inrichting essentiële schakels en enclaves.

Kosten

Onderzoek € 150.000

Projectkosten € 1,86 mln.

Oppervlakte

Korte termijn 410 ha

Kaart

Zie Natuurbeheerplankaart Flevoland, detail uitsnijding, deze dekt niet gehele Oostrand.

Beheerplan / NNN opgave

Aangezien het geen Natura 2000 gebied is, is een beheerplan niet aan de orde. Er wordt gewerkt aan een overal plan voor de bossen van de Oostrand, met aandacht de kwaliteitsverbetering en het benodigde beheer voor instandhouding van deze kwaliteit.

Flevoland heeft geen opgave vanuit het Natuurpact voor extra hectares natuur (aankoop). Er resteert nog een kleine inrichtingsopgave, deze wordt ingevuld via het Flevolandse programma Nieuwe Natuur. Alle uitbreidingen in hectares zijn dus aanvullend op het Natuurpact.

Doorkijk komende 7 jaar

Extra bos op strategische locaties. Waarbij ook essentiële onderdelen van verbindingzones worden aangekocht en ingericht.

4e. Agrarisch gebied

Algemeen

Het agrarisch gebied van Flevoland is van belang voor een aantal Natura 2000 soorten. De grauwe kiekendief is daarvan een belangrijkste. Op dit moment wordt er op beperkte schaal ingezet op agrarisch natuurbeheer ter versterking van het leefgebied van de grauwe kiekendief. Wij dagen het Flevolands Agrarisch Collectief, Stichting Akkervogels en de terreinbeheerders uit om te bepalen op welke wijze de inzet versterkt kan worden, waarbij andere akkervogels (zoals veldleeuwerik en zomertortel) meeliften. Zie ook de maatregelen bij de A6 randzone bij de Oostvaardersplassen.

Categorie

Kwaliteitsverbetering, maatregelen in overgangsgebieden en verbindingzone.

Maatregelen

Aanleg van extra vogelakkers en aangepast agrarisch beheer.

Kosten

€ 0,6 mln.

Oppervlakte

Minimaal 750 ha per aangepakt gebied voor kiekendieven.

Kaart

Oostelijk Flevoland en de A6 zone langs Oostvaardersplassen, zie hierboven.

Beheerplan

Natuurbeheerplan Flevoland

Doorkijk komende 7 jaar

Lange termijn natuurinclusieve landbouw in overgangszones Natura 2000 / NNN, rand NOP en Oostrand (uitstraling Wieden/Weerribben en Veluwe). Dit wordt onder andere vormgegeven in de gebiedsaanpak stikstof.

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland
t.a.v. dhr. L. Verbeek
Postbus 55
8200 AB Lelystad

Datum 21 juli 2021
Betreft Uw aanvraag voor financiering op grond van de Regeling Specifieke
Uitkering Programma Natuur
Verplichtingnummer 1400011890

Geachte gedeputeerde staten van de provincie Flevoland,

Het Rijk kent u met deze beschikking een eenmalige specifieke uitkering toe. Specifieke uitkeringen zijn middelen uit 's Rijks kas die onder voorwaarden worden verstrekt. In het vervolg van deze beschikking wordt u over deze voorwaarden, alsmede met de daarmee samenhangende verplichtingen geïnformeerd.

Op 3 juni 2021 (aangevuld op 22 juni 2021 en 1 juli 2021) heeft u op grond van de Regeling specifieke uitkering Uitvoeringsprogramma Natuur (verder 'de Regeling') een aanvraag ingediend voor een specifieke uitkering voor het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Flevoland. Uit artikel 2 van de regeling volgt dat de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (verder 'de minister') een eenmalige specifieke uitkering verleent voor uitvoeringsactiviteiten aan uw provincie binnen een termijn van 6 weken na ontvangst van de aanvraag.

1. INLEIDING

Op grond van de Regeling worden door de minister financiële middelen aan de provincies beschikbaar gesteld voor natuurherstel met het oog op een duurzame instandhouding van de overbelaste stikstofgevoelige Natura2000-gebieden en leefgebieden van soorten met een overschrijding van de Kritische Depositiewaarde. Rijk en provincies hebben hiertoe op 8 december 2020 afspraken gemaakt in het Uitvoeringsprogramma Natuur. Het Programma Natuur borduurt voort op het gezamenlijke ambitiesdocument Nederland Natuurpositief (2019) en op de bestaande afspraken van Rijk en provincies in het Natuurpact (2013). De door het Rijk beschikbaar gestelde middelen zijn aanvullend aan de afspraken in het Natuurpact.

2. BETROKKENEN

2.1. VERLENING DOOR

De minister verleent u een eenmalige specifieke uitkering.

**Directoraat-generaal Natuur,
Visserij en Landelijk gebied**

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/Inv

Behandeld

T 070

@minInv.nl

Ons kenmerk

DGNVLG / 21180690

Uw kenmerk

2793602

Bijlage(n)

2.2 VERLENING AAN

De provincie Flevoland is de ontvanger van de eenmalige specifieke uitkering in het kader van het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Flevoland.

2.3 DATUM

De eenmalige specifieke uitkering wordt verleend op de datum van dagtekening van deze beschikking, voor zover het de uitbetaling van het jaar 2021 betreft. De uitbetaling voor de jaren 2022 en 2023 zal uiterlijk 31 maart 2022 respectievelijk 31 maart 2023 plaatsvinden.

3. SPECIFIEKE UITKERING

3.1 KENMERK

DOMUS-kenmerk van deze als brief gestuurde beschikking DGNVLG/21180690 plus verplichtingnummer 1400011890.

3.2 TYPE

Specifieke uitkering.

3.3 NAAM

Eenmalige specifieke uitkering Uitvoeringsprogramma Natuur.

3.4 CODERING

L16: SiSa voor medeoverheden is van toepassing.

3.5 HOOGTE VAN DE UITKERING

De specifieke uitkering bedraagt € 9.593.584 (inclusief BTW).

3.6 PERIODE UITVOERINGSACTIVITEITEN

U besteedt de specifieke uitkering uitsluitend aan uitvoeringsactiviteiten als bedoeld in artikel 1 van de Regeling in de periode tot en met 31 december 2025, waarbij u de hiervoor bestuurlijke verplichtingen uiterlijk 31 december 2023 bent aangegaan.

Gedurende de looptijd van het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Flevoland kunnen omstandigheden wijzigen, zoals de beoogde termijn voor uitvoering. In die gevallen kan de provincie een schriftelijk verzoek doen tot wijziging van deze beschikking tot verlening van de specifieke uitkering. Op grond van dit verzoek kan de minister besluiten tot wijziging van de hoogte van de uitkering.

4. OMSCHRIJVING SPECIFIEKE UITKERING

4.1 BASIS VAN DE VERLENING

Regeling specifieke uitkering Programma Natuur, Stcrt. 2021, nr. WJZ/21105834 en de Financiële-verhoudingswet.

4.2 BELEIDSDOELSTELLING

Met de 12 Provinciale Uitvoeringsprogramma's beoogt het Rijk natuurherstel in de meest kwetsbare natuurgebieden. De inzet richt zich met name op overbelaste stikstofgevoelige Natura2000-gebieden en leefgebieden van soorten. De provincie Flevoland heeft hiertoe een Provinciaal Uitvoeringsprogramma Flevoland opgesteld. De door het Rijk beschikbaar gestelde middelen zijn aanvullend aan de afspraken in het Natuurpact.

5. WIJZE VAN BETALING

De specifieke uitkering, bedragend € 9.593.584 zal exclusief de verrekenbare BTW als ambtshalve voorschot door de minister worden verstrekt. Het deel van 2021, bedragend € 2.494.835, wordt zo spoedig mogelijk doch uiterlijk 15 september 2021 gestort op bankrekeningnummer [REDACTED] t.n.v. de provincie Flevoland. Het deel van 2022, bedragend € 3.268.550 wordt uiterlijk 31 maart 2022 gestort; het deel van 2023, bedragend € 3.694.883 wordt uiterlijk 31 maart 2023 gestort. De verrekenbare BTW, bedragend € 135.316, zoals bedoeld in artikel 4, tweede lid, onderdeel a van de Regeling, wordt door het ministerie gestort in het BTW-Compensatiefonds.

6. GENERIEKE WETGEVING

6.1 FINANCIËLE-VERHOUDINGSWET

U dient de beschikte bedragen uiterlijk op 15 juli van de jaren volgend op het begrotingsjaar tot het einde van de looptijd te verantwoorden, zoals geregeld in artikel 17a van de Financiële-verhoudingswet.

6.2 VERANTWOORDING

U verantwoordt via het systeem van single information, single audit (SiSa), zoals bepaald in de Regeling informatieverstrekking SiSa van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Na ontvangst van de verantwoording over het laatste begrotingsjaar, uiterlijk op 15 juli 2026, wordt de specifieke uitkering vastgesteld, uiterlijk op 31 december 2026.

Bij niet tijdig indienen van de verantwoordingsinformatie, treedt het maatregelenbeleid van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in werking. Er volgt opschorting van uitbetaling van de algemene uitkering totdat de verantwoordingsinformatie is ontvangen, tot een maximum van 26 weken.

6.3 TERUGVORDERINGBELEID

De minister kan terugvorderen:

- a. voor zover er geen (volledige) of onjuiste verantwoordingsinformatie is verstrekt;
- b. indien de verantwoordingsinformatie te laat is ontvangen;
- c. voor zover de daadwerkelijke kosten lager zijn dan de uitkering;
- d. voor zover de uitkering niet rechtmatig is besteed;
- e. voor zover de rechtmatigheid van de besteding volgens de controlerende accountant onzeker is.

Indien de verantwoordingsinformatie te laat, niet of niet volledig wordt verstrekt, stelt de minister de uitkering op een lager bedrag vast als volledige terugvordering tot een onbillijkheid van overwegende aard zou leiden. De minister doet binnen 26 weken na ontvangst van de verantwoordingsinformatie mededeling van de terugvordering aan de ontvanger van de specifieke uitkering.

6.4 INHOUDELIJKE RAPPORTAGE

Conform artikel 8, derde lid, van de regeling rapporteert u tot het einde van de looptijd jaarlijks uiterlijk op 1 mei over het voorafgaande jaar aan LNV:

- een overzicht van de overbelaste stikstofgevoelige natuurgebieden en van de overige natuurgebieden, ten behoeve waarvan uitvoeringsactiviteiten plaatsvinden;
- van alle categorieën maatregelen uit het Provinciaal Uitvoeringsprogramma de gerealiseerde oppervlakte en de oppervlakte onderhanden in ha;
- de gerealiseerde oppervlakte boscompensatie en de oppervlakte boscompensatie onderhanden in ha;
- een kwalitatieve beschrijving van de voortgang.

7. SPECIFIEKE WETGEVING

7.1 INDICATOREN

De volgende indicatoren ten laste van rijksmiddelen in het kader van de SiSa-verantwoordelijkheid zullen worden uitgevraagd:

- Naam Uitvoeringsprogramma; aard controle, n.v.t.; indicatornummer, L16/01.
- Besteding (jaar T) exclusief uitvoering door derden - zelfstandige uitvoering; aard controle, R (Rechtmatigheidscontrole); indicatornummer, L16/02
- Cumulatieve besteding (t/m jaar T) - inclusief uitvoering door derden vanaf SiSa 2022; aard controle, R; indicatornummer, L16/03.
- Cumulatieve besteding apparaatskosten (t/m jaar T); aard controle, n.v.t.; indicatornummer, L16/04
- Uitvoeringsprogramma volgens uitvoeringsplan uitgevoerd (Ja/Nee); aard controle, n.v.t.; indicatornummer, L16/05.
- Uitvoeringsprogramma afgerond (Ja/Nee); aard controle, n.v.t.; indicatornummer, L16/06.
- Toelichting; aard controle, n.v.t.; indicatornummer, L16/07.
- Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee); aard controle, n.v.t.; indicatornummer, L16/08.

Indien de provincie de ter beschikking gestelde rijksmiddelen inzet via gemeenten of waterschappen, dan is SiSa voor medeoverheden van toepassing, bedoeld onder code L16B, waarbij bovenstaande indicatoren in de SiSa worden opgenomen.

7.2 VERREKENBARE BTW

Bij de aanvraag van de specifieke uitkering is aangegeven dat € 135.316 van de gevraagde bijdrage € 9.593.584 verrekenbare BTW betreft. De rijksbijdrage wordt

verminderd met dit bedrag aan verrekenbare BTW, dat door het ministerie wordt gestort in het BTW-Compensatiefonds.

Ons kenmerk
DGNVLG / 21180690

8. CORRESPONDENTIE

Voor inhoudelijke vragen over deze specifieke uitkering kunt u contact opnemen met de directie Natuur van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, contactpersoon: Marten Meijers; m.meijers@minlnv.nl.

Voor vragen over de verantwoordingsprocedure, opgenomen in paragraaf 6, kunt u contact opnemen met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties via postbusibi@minbzk.nl.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

dh
Directeur-generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied

Overeenkomstig de Algemene wet bestuursrecht kan tegen deze beschikking schriftelijk bezwaar worden gemaakt door degene wiens belang rechtstreeks bij deze beschikking betrokken is. Daartoe moet binnen zes weken na de dag van verzending van deze beschikking een bezwaarschrift worden ingediend bij de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag.

Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en ten minste te bevatten de naam en adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van deze beschikking alsmede de reden(en) waarom de beschikking niet juist wordt gevonden. Verzocht wordt bij het bezwaarschrift een kopie van deze beschikking en eventueel andere op de zaak betrekking hebbende stukken te voegen. Het bezwaar schort de werking van deze beschikking niet op.